



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 112 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 9 Οκτωβρίου 2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 11:00 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης), εκτελούσα χρέη Προέδρου,

Δημήτριος Χανής.

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Νικολέτα Κοττά.

Η Πρόεδρος της Αρχής Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Δήμητρα Παπασταματίου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Στη συνεδρίαση παρέστησαν, η Εισηγήτρια, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου Μαρία Ελένη Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 517.902,32€ χωρίς ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών.

I. Με το αρ. πρωτ. Β 13436/05.09.2024 έγγραφο αίτημα του (αρ. πρωτ. εισερχ. 8837/ 05.09.2024), όπως συμπληρώθηκε, με τα αρ. πρωτ. εισερχ 9306/23.9.2024, 9443/26.9.2024 έγγραφα, σε συνέχεια των αρ. πρωτ. 9216/19.9.2024 και 9439/26.9.2024 διευκρινιστικών εγγράφων της Αρχής, το Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας, αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης, κατ'άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 517.902,32€, χωρίς ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών, βάσει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

1.1 Με την αρ. πρωτ. Β/5617/21.03.2023 Διακήρυξη το Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας. Ο διαγωνισμός υποδιαιρέθηκε σε δύο (2) τμήματα, ως εξής:

- ΤΜΗΜΑ 1: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΧΩΡΩΝ για ένα (1) έτος, προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.179.032,26€ πλέον ΦΠΑ, με δικαίωμα προαίρεσης για δύο (2) επιπλέον έτη, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.537.096,77€ πλέον ΦΠΑ και

ΤΜΗΜΑ 2: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ για ένα (1) έτος, προϋπολογισθείσας δαπάνης 7.635,48€ πλέον ΦΠΑ, με δικαίωμα προαίρεσης για δύο (2) επιπλέον έτη, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 22.906,45 € πλέον ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής.

Στις 24.04.2023 ασκήθηκαν ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, δύο (2) προδικαστικές προσφυγές οι οποίες στρέφονταν κατά των όρων της διακήρυξης, και έπλητταν τον υπολογισμό του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, και εν γένει τον προϋπολογισμό της διακήρυξης ως προς τη σαφήνεια και επάρκειά του. Με την αριθ. πρωτ. Β/8521/04.05.2023 Απόφαση Διοικητή, αποφασίστηκε η ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας και η επαναπροκήρυξη της με επαναπροσδιορισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, λόγω της αναπροσαρμογής του κατώτατου μισθού και του κατώτατου ημερομισθίου,

σύμφωνα με την αριθ. 31986/24.03.2023 (ΦΕΚ 2003/Β/28.03.2023) απόφαση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

1.2. Ακολούθως, δημοσιεύτηκε η αριθ. πρωτ. Β/10337/31.05.2023 (ΕΣΗΔΗΣ 195241) Διακήρυξη, αποτελούμενη από τα παρακάτω τμήματα:

Τμήμα 1- η ανάδειξη αναδόχου για την «Καθαριότητα των χώρων του Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας» για έντεκα (11) μήνες προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.179.032,26€, πλέον ΦΠΑ με δικαίωμα προαίρεσης αυτού για είκοσι δύο (22) επιπλέον μήνες, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 3.537.096,77€ πλέον ΦΠΑ,

Τμήμα 2- η προμήθεια «Ειδών Καθαριότητας για τις ανάγκες του ΓΝ Λαμίας» για ένα (1) έτος προϋπολογισθείσας δαπάνης 7.635,48€ πλέον ΦΠΑ, με δικαίωμα προαίρεσης αυτού για δύο (2) επιπλέον έτη, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 22.906,45€ πλέον ΦΠΑ.

1.3 Στις 17.07.2023 ασκήθηκαν, δύο (2) προδικαστικές προσφυγές, από ισάριθμους οικονομικούς φορείς, οι οποίες στρέφονταν κατά των όρων της παραπάνω διακήρυξης και έπλητταν την επάρκεια του προϋπολογισμού. Επί των εν λόγω προδικαστικών προσφυγών δεν εκδόθηκαν αιτιολογημένες αποφάσεις από την ΕΑΔΗΣΥ, εντός των νομίμων αποκλειστικών προθεσμιών. Ειδικότερα, κατόπιν σιωπηρής απόρριψης των προδικαστικών προσφυγών τους, αμφότεροι οι οικονομικοί φορείς άσκησαν στις 25.10.2023, αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά.

1.3.1 Με την αριθ. Α79/2024 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου η μία αίτηση απορρίφθηκε ως απαράδεκτη, λόγω έλλειψης νομιμοποίησης του πληρεξουσίου δικηγόρου, ενώ η άλλη, εκδικάστηκε και με την αρ.Α119/2024, Απόφαση του Δικαστηρίου, ακυρώθηκε η προσβαλλόμενη σιωπηρή απόρριψη της προσφυγής, και η υπόθεση αναπέμφθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ, προκειμένου «να ασκήσει την επιβαλλόμενη από το νόμο αρμοδιότητά της» (βλ. διατακτικό της με αρ. Α119/2024 Απόφασης ΔΕΦΠειραιά). Η ΕΑΔΗΣΥ, με την αρ.791/17.05.2024 Πράξη Προέδρου Κλιμακίου, όρισε ημερομηνία εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής στις 13.06.2024. Ωστόσο, δεν εκδόθηκε απόφαση συμμόρφωσης από την ΕΑΔΗΣΥ, και ο οικονομικός φορέας άσκησε την με αρ. ΑΚ270/2024 αίτηση ακύρωσης, η συζήτηση της οποίας ορίσθηκε για τις 19.11.2024, με την αρ. Χ1715/2024 Πράξη του Διοικητικού Εφετείου.

1.4. Εν τω μεταξύ το Νοσοκομείο υπέβαλε δύο αιτήματα στην Αρχή για την παροχή σύμφωνης γνώμης, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, το καθένα για (5) μήνες, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, επί των οποίων εκδόθηκαν οι με αρ. Δ123ΕΑΔΗΣΥ/29.11.2023 σύμφωνη Γνώμη της Αρχής, δυνάμει της οποίας υπεγράφη η με αριθ. 5673.03.1/01.12.2023 σύμβαση, με διάρκεια έως 30.04.2024 και η με αρ. Δ51/17.04.2024 σύμφωνη Γνώμη, δυνάμει της οποίας υπεγράφη 5806.03.1/01.05.2024 Σύμβαση, με διάρκεια έως 30.09.2024.

1.5 Με το από 17.05.2024 Πρακτικό Τακτικής Συνεδρίασης ΔΣ του ΓΝ Λαμίας, εγκρίθηκαν τα Πρακτικά Δικαιολογητικών Κατακύρωσης του Διαγωνισμού, για την ανάδειξη αναδόχου με συνολική δαπάνη 1.178,704,81€ πλέον ΦΠΑ για έντεκα (11) μήνες, με αναστολή υπογραφής της σύμβασης έως την έκδοση απόφασης από την ΕΑΔΗΣΥ προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία με την άρση ή μη υπογραφής της σύμβασης.

1.6 Ενόψει των ανωτέρω, δεδομένης της συνέχισης της διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής μετά την έκδοση της υπ' αριθ. Δ51/17.04.24 σύμφωνης Γνώμης της Αρχής, το Νοσοκομείο αιτείται εκ νέου την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την υπογραφή σύμβασης για την καθαριότητα των χώρων του, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 517.902,32€ χωρίς ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα πέντε μηνών.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3. Το υπό εξέταση αίτημα του Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας, το οποίο αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, προϋπολογισθείσας δαπάνης που υπερβαίνει το κατώτατο όριο των Οδηγιών, όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 5 του παραπάνω νόμου. Επομένως συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 28ης

Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 33, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των παρακάτω απαιτούμενων προϋποθέσεων:

α) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, β) η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (βλ. μεταξύ άλλων Ελ.Συν. Απόφαση 1080/2022 σκ. 6). Ομοίως, οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Τέλος, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των υπηρεσιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι για την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (πρβλ. ΣΕ 1987/2021 κ.α).

Στο σημείο αυτό, δέον όπως επισημανθεί ότι στο πλαίσιο χορήγησης σύμφωνης Γνώμης για την προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία διαπραγμάτευσης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' αρμοδιότητα της Αρχής περιορίζεται αποκλειστικά στη διερεύνηση της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής των οικείων διατάξεων και δεν εκτείνεται στη διενέργεια της περαιτέρω διαδικασίας ανάθεσης σε συγκεκριμένο/ους οικονομικό/ούς φορέα/είς (πρβλ. Γνώμες Δ106/2024, Δ93/2023, Δ40/2022, Δ9/2021 της Αρχής).

6. Ως προς τη συνδρομή των παραπάνω προϋποθέσεων και την τεκμηρίωση του αιτήματος της, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ότι υφίσταται συνθήκη κατεπείγοντος, δεδομένου ότι η τρέχουσα σύμβαση καθαριότητας έχει ορισθείσα ημερομηνία λήξης στις 30.09.2024, ενώ εκκρεμεί η εκδίκαση της αίτησης ακυρώσεως με αρ. ΑΚ270/2024 ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, η οποία έχει οριστεί για τις 19.11.2024. Προς επίρρωση των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι το Νοσοκομείο δεν διαθέτει μόνιμους υπαλλήλους καθαριότητας και η παροχή των οικείων υπηρεσιών είναι απολύτως απαραίτητη για τη διαφύλαξη της υγείας και εν δυνάμει της ζωής των περιθαλπόμενων ασθενών και του προσωπικού εν γένει, ενδεχόμενη δε διακοπή τους θα ισοδυναμούσε με απειλή της δημόσιας υγείας.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, με δεδομένη τη λήξη της υφιστάμενης σύμβασης, η ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους του Νοσοκομείου, συναρτώμενη με τη λειτουργία του,

παρίσταται κατεπείγουσα, η δε θεραπεία αυτής, στην οποία κατατείνει η σκοπούμενη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται, με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης.

Ως απρόβλεπτη περίπτωση, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, το Νοσοκομείο επικαλείται την καθυστέρηση ολοκλήρωσης της ανοικτής διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας, λόγω της διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής που επήλθε συνεπεία άσκησης προδικαστικών προσφυγών, οι οποίες απορρίφθηκαν σιωπηρά δις, με αποτέλεσμα την, σε δύο διακριτούς χρόνους, επακόλουθη δικαστική εμπλοκή, ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.3).

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένων, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων, ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίπτωση, συνδεδόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕΦ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. IV 160/2013, 182/2014 και αποφάσεις της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ16ΕΑΔΗΣΥ/2022). Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ad hoc Δ51ΕΑΔΗΣΥ/2024, Δ123ΕΑΔΗΣΥ/2023, και μεταξύ άλλων Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Εξυπακούεται δε ότι μια επιμελής αναθέτουσα αρχή οφείλει να ξεκινήσει εγκαίρως τις διαδικασίες σύναψης που συνάδουν με το ενωσιακό και σε συμμόρφωση με αυτό, το εθνικό δίκαιο.

Συναφώς, όταν η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει επανειλημμένα στην εξαιρετική διαδικασία του 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που την οδήγησαν να προσφύγει για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 (Ακυρωτικός Σχηματισμός) σκ. 12, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ 51ΕΑΔΗΣΥ/2024).

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ότι το απρόβλεπτο που διαπιστώθηκε κατά την εξέταση των προηγούμενων αιτημάτων της, εξακολουθεί να υφίσταται, με αποτέλεσμα, λόγω της συνεχιζόμενης καθυστέρησης, να τίθεται σε άμεσο κίνδυνο η λειτουργία του Νοσοκομείου.

Εν προκειμένω, οι συνθήκες απροβλέπτου που είχαν κριθεί με τις αρ. Δ123/2023 και Δ51/2024 Γνώμες της Αρχής, (βλ. <https://www.eaadhsy.gr/index.php/m-gnomes/arofaseis>), εξακολουθούν να υφίστανται, καθόσον εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, η εκδίκαση νέας αίτησης αναστολής-ακύρωσης, με ορισθείσα ημερομηνία δικασίμου στις 19.11.2024, η οποία κατατέθηκε μετά την έκδοση της με αρ. Δ51/2024 Γνώμης και αφορά στην (μη) εξέταση της ίδιας προσφυγής (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.3.1). Επομένως, προκύπτει ότι η μη αναμενόμενη καθυστέρηση στον προγραμματισμό για την κάλυψη των μη επιδεχόμενων διακοπής υπηρεσιών παροχής καθαριότητας στους χώρους του Νοσοκομείου, σε συνδυασμό με την επιτακτική ανάγκη διασφάλισης της δημόσιας υγείας, δημιούργησαν συνθήκη απροβλέπτου και έχουν ανατρέψει, εκ νέου, τον προγραμματισμό των αναγκών της αναθέτουσας αρχής, που στηρίχθηκε στην αρ. Δ51 ΕΑΔΗΣΥ/2024 Γνώμης της Αρχής. Και αυτά παρότι εκκίνησε εγκαίρως τις σχετικές διαδικασίες για την ανάδειξη αναδόχου με ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.1 και ιδίως 1.2).

Όσον αφορά τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης, παρίσταται προφανής, και τούτο διότι σε περίπτωση απουσίας της, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, διοικητικής και επακολούθως δικαστικής εμπλοκής, η διαγωνιστική διαδικασία θα είχε ολοκληρωθεί εγκαίρως.

Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει το αίτημά της, αφενός ότι αφορά στην προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπείγουσών και επιτακτικών αναγκών που δημιουργούνται από 01.10.2024, αφετέρου ότι υποβάλλεται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, καθόσον η σχετική υπό ανάθεση σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση θα έχει διάρκεια πέντε (5) μηνών. Επίσης, αναφέρει ρητά, ότι σε περίπτωση ολοκλήρωσης της εκκρεμούς διαγωνιστικής διαδικασίας, πριν την πάροδο του χρονικού διαστήματος των 5 μηνών, η σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση, θα λυθεί αυτοδικαίως.

Εν προκειμένω, το αιτούμενο χρονικό διάστημα των πέντε (5) μηνών, παρίσταται εύλογο, ενόψει του χρόνου, που κατά την κοινή πείρα, θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της εν εξελίξει διαγωνιστικής διαδικασίας. Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση του αναγκαίου μέτρου πρέπει να διασφαλιστεί με τη δέσμευση της αναθέτουσας αρχής ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση θα περιληφθεί ρητή επιφύλαξη περί αυτοδίκαιης και αζημίως, για την ίδια, λύσης αυτής, εάν σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί η εκκρεμής διαγωνιστική διαδικασία. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω προκύπτει ότι πληρούται η προϋπόθεση ανάθεσης της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο (πρβλ. ενδεικτικά Δ19, Δ43, Δ123, Δ133/2023 και Δ51/2024 Γνώμες της Αρχής).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή

Αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή του Γενικού Νοσοκομείου Λαμίας στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, προς το σκοπό σύναψης σύμβασης με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του Νοσοκομείου, προϋπολογιζόμενης δαπάνης που δεν θα υπερβεί τις 517.902,32€ χωρίς ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα έως πέντε (5) μηνών, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων νομίμων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 9 Οκτωβρίου 2024

Η Συντάκτης

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Ευαγγελία Κουτούπα